പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 051

ശേഷ ഉവാച.

തച്ഛ്രുത്വാ ഭാഷിതം തസ്യ സുരഥസ്യാംഗദാനനാത് .

സജ്ജീഭൂതാ രണേ സർവേ രഥസ്ഥാ രണകോവിദാഃ 1.

പടഹാനാം നിനാദോഽഭൂദ്ഭേരീനാദസ്തഥൈവ ച .

വീരാണാം ഗർജനാനാദാഃ പ്രാദുർഭൂതാ രണാംഗണേ 2.

രഥചീത്കാരശബ്ദേന ഗജാനാം ബൃംഹിതേന ച .

വ്യാപ്തം തത്സകലം വിശ്വം ദിവം യാതോ മഹാരവഃ 3.

രണോത്സാഹേന സംയുക്താ വീരാ രണവിശാരദാഃ .

കുർവംതി വിവിധാന്നാദാൻകാതരസ്യ ഭയംകരാൻ 4.

ഏവം കോലാഹലേ വൃത്തേ സുരഥോ നാമ ഭൂമിപഃ .

സ്വസുതൈഃ സൈനികൈശ്ചാഥ വൃതഃ പ്രായാദ്രണാംഗണേ 5.

ഗജൈരഥൈർഹയൈഃ പത്തിവ്രജൈഃ പൂർണാം തു മേദിനീമ് .

കുർവൻസമുദ്രഇവ താം പ്ലാവയന്ദദൃശേ ഭടൈഃ 6.

ശംഖനാദേന സംഘുഷ്ടം ജയനാദൈസ്തഥൈവ ച .

വീക്ഷ്യ തം പ്രധനോദ്യുക്തം സുമതിം പ്രാഹ ഭൂമിപഃ 7.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

ഏഷ രാജാ സമായാതോ മഹാസൈന്യപരീവൃതഃ .

അത്ര യത്കൃത്യമസ്മാകം തദ്വദസ്വ മഹാമതേ 8.

സുമതിരുവാച.

യോദ്ധവ്യമത്ര ബഹുഭിർവീരൈ രണവിശാരദൈഃ .

പുഷ്കലാദിഭിരത്യുഗ്രൈഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദൈഃ 9.

രാജ്ഞാ സഹ സമീരസ്യ പുത്രഃ പരമശൗര്യവാൻ .

യുദ്ധം കരോതു സുബലഃ പരയുദ്ധവിശാരദഃ 10.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി ബ്രൂതേ മഹാമാത്യോ യാവത്താവന്നൃപാത്മജാഃ .

രണാംഗണേ ധനൂംഷ്യദ്ധാ സ്ഫാരയാമാസുരുദ്ധതാഃ 11.

താന്വീക്ഷ്യ യോധാഃ സുബലാഃ പുഷ്കലാദ്യാ രണോത്കടാഃ .

അഭിജഗ്മുഃ സ്യംദനൈഃ സ്വൈർധനുർബാണകരാ മതാഃ 12.

ചംപകേന മഹാവീരഃ പുഷ്കലഃ പരമാസ്ത്രവിത് .

ദ്വൈരഥേനൈവ യുയുധേ മഹാവീരേണ ശാലിനാ 13.

മോഹകം യോധയാമാസ ജാനകിഃ സ കുശധ്വജഃ .

രിപുംജയേന വിമലോ ദുർവാരേണ സുബാഹുകഃ 14.

പ്രതാപിനാ പ്രതാപാഗ്ര്യോ ബലമോദേന ചാംഗദഃ .

ഹര്യക്ഷേണ നീലരത്നഃ സഹദേവേന സത്യവാൻ 15.

രാജാ വീരമണിർഭൂരി ദേവേന യുയുധേ ബലീ .

അസുതാപേന ചോഗ്രാശ്വോ യുയുധേ ബലസംയുതഃ 16.

ദ്വൈരഥം തു മഹദ്യുദ്ധമകുർവന്യുദ്ധകോവിദാഃ .

സർവേ ശസ്ത്രാസ്ത്രകുശലാഃ സർവേ യുദ്ധവിശാരദാഃ 17.

ഏവം പ്രവൃത്തേ സംഗ്രാമേ സുരഥസ്യ സുതൈസ്തദാ .

അത്യംതം കദനം തത്ര ബഭൂവ മുനിസത്തമ 18.

പുഷ്കലശ്ചംപകം പ്രാഹ കിം നാമാസി നൃപാത്മജ .

ധന്യോസി യോ മയാ സാർധം രണമധ്യമുപേയിവാൻ 19.

ഇദാനീം തിഷ്ഠ കിം യാസി കഥം തേ ജീവിതം ഭവേത് .

ഏഹി യുദ്ധം മയാ സാർധം സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദ 20.

ഇത്യഭിവ്യാഹൃതം തസ്യ ശ്രുത്വാ രാജാത്മജോ ബലീ .

ജഗാദ പുഷ്കലം വീരോ മേഘഗംഭീരയാ ഗിരാ 21.

ചംപക ഉവാച.

ന നാമ്നാ ന കുലേനേദം യുദ്ധമത്ര ഭവിഷ്യതി .

തഥാപി തവ വക്ഷ്യേഽഹം സ്വനാമബലപൂർവകമ് 22.

മമ മാതാ രാഘവേശോ മത്പിതാ രാഘവഃ സ്മൃതഃ .

മമ ബംധൂ രാമചംദ്ര സ്വഃജനോ മമ രാഘവഃ 23.

മന്നാമ രാമദാസശ്ച സദാ രാമസ്യ സേവകഃ .

താരയിഷ്യതി മാം യുദ്ധേ രാമോ ഭക്തകൃപാകരഃ 24.

ലോകാനാം മതമാസ്ഥായ പ്രബ്രവീമി തവാധുനാ .

സുരഥസ്യ സുതശ്ചാഹം മാതാ വീരവതീമമ 25.

മന്നാമയോ മധൗ സർവാഞ്ഛോഭനാന്വിദധാതി വൈ .

മധുപായംരസാവാ സംത്യജംതി മധുമോഹിതാഃ 26.

വർണേന സ്വർണസദൃശോ മധ്യേ ലിംഗവപുർധരഃ .

തദാഖ്യയാഭിധാം വീര ജാനീഹി മമ മോഹിനീമ് 27.

യുധ്യസ്വ ബാണൈഃ പ്രധനേന കോ ജേതും ഹി മാം ക്ഷമഃ .

ഇദാനീം ദർശയിഷ്യാമി സ്വപരാക്രമമദ്ഭുതമ് 28.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി ശ്രുത്വാ മഹദ്വാക്യം പുഷ്കലോ ഹൃദി തോഷിതഃ .

തം ദുർജയം മന്യമാനഃ ശരാന്മുംചന്നണ്യേഽഭവത് 29.

ശരസംഘം പ്രമുംചംതം കോടിധാ പുഷ്കലം യയൗ .

ചംപകഃ കോപസംയുക്തോ ധനുഃ സജ്യമഥാകരോത് 30.

മുമോച നിശിതാൻബാണാന്വൈരിവൃംദവിദാരണാൻ .

സ്വനാമചിഹ്നിതാൻസ്വർണപുംഖഭാഗസമന്വിതാൻ 31.

താംശ്ചിച്ഛേദ മഹാവീരഃ പുഷ്കലഃ പ്രധനാംഗണേ .

ശരാംധകാരം സർവത്ര മുംചൻബാണാഞ്ഛിലാശിതാൻ 32.

സ്വബാണച്ഛേദനം ദൃഷ്ട്വാ കൃതം വീരേണ ചംപകഃ .

ആഹ്വയാമാസ ബലിനം പുഷ്കലം കോപപൂരിതഃ 33.

മാ പ്രയാഹി രണം ത്യക്ത്വേതി ബ്രുവൻസമരേ പുനഃ .

പുഷ്കലം ഹൃദയേ ബാണൈർവിവ്യാധ ദശഭിസ്ത്വരൻ 34.

തേ ബാണാഃ പുഷ്കലസ്യാഹോ ഹൃദയേ തീവ്രവേഗിനഃ .

ആഗത്യ സുഭൃശം ലഗ്നാഃ ശോണിതം പപുരൂർജിതമ് 35.

തൈർബാണൈർവ്യഥിതോ വീരഃ ശരാൻപംച സമാദദേ .

സുതീക്ഷ്ണാഗ്രാന്മഹാകോപാദ്വാരയൻപർവതാനിവ 36.

തേ ബാണാസ്തസ്യ ബാണാശ്ച പരസ്പരമഥോർജിതാഃ .

ആകാശേ രചിതാശ്ഛിന്നാഃ ശതധാ രാജസൂനുനാ 37.

ഛിത്ത്വാ ബാണാൻസുതീക്ഷ്ണാഗ്രാൻസുരഥാംഗോദ്ഭവോ ബലീ .

ബാണാഞ്ഛതം സമാധത്ത പുഷ്കലം താഡിതും ഹൃദി 38.

തേ ബാണാഃ ശതധാച്ഛിന്നാഃ പുഷ്കലേന മഹാത്മനാ .

അപതൻസമരോപാംതേ ശരവേഗപ്രപീഡിതാഃ 39.

തദാ തത്സുമഹത്കർമ ദൃഷ്ട്വാ രാജ്ഞഃ സുതോ ബലീ .

സഹസ്രേണ ശരാണാം ച താഡയന്വക്ഷസി സ്ഫുടമ് 40.

താനപ്യാശു പ്രചിച്ഛേദ പുഷ്കലഃ പരമാസ്ത്രവിത് .

പുനരപ്യാശു സ്വേ ചാപേ സമാധത്തായുതം ശരാൻ 41.

താനപ്യാശു പ്രചിച്ഛേദ പുഷ്കലഃ പരമാസ്ത്രവിത് .

തതോഽത്യന്തം പ്രകുപിതഃ ശരവൃഷ്ടിമഥാകരോത് 42.

ശരവൃഷ്ടിം സമായാംതീം മത്വാ ചംപക വീരഹാ .

സാധുസാധുപ്രശംസംതം പുഷ്കലം സമതാഡയത് 43.

പുഷ്കലശ്ചംപകം ദൃഷ്ട്വാ മഹാവീര്യസമന്വിതമ് .

ബ്രഹ്മണോഽസ്ത്രസമാധത്ത സ്വേ ചാപേ സർവശസ്ത്രവിത് 44.

തേന മുക്തം മഹാശസ്ത്രം പ്രജജ്വാല ദിശോ ദശ .
ഖം രോദസീ വ്യാപ്യ വിശ്വം പ്രലയം കർതുമുദ്യതമ് 45.
ചംപകോ മുക്തമസ്ത്രം തദ്ദൃഷ്ട്വാ സർവാസ്ത്രകോവിദഃ .
തത്സംഹർതും തദേവാസ്ത്രം മുമോച രിപുമുദ്യതമ് 46.
ദ്വയോരേകതമം തേജഃ പ്രലയം മേനിരേ ജനാഃ .
സംജഹാര തദാസ്ത്രാസ്ത്രമേകീഭൂതം പരാസ്ത്രകമ് 47.
തത്കർമചാദ്ഭുതം ദൃഷ്ട്വാ പുഷ്കലസ്തിഷ്ഠതിഷ്ഠ ച .
ബ്രുവഞ്ഛരാനമോഘാംസ്തു ചംപകം സ ക്രുധാഹനത് 48.
ചംപകസ്താഞ്ഛരാന്മുക്താനഗണയ്യ മഹാമനാഃ .
രാമാസ്ത്രം പ്രമുമോചാഥ പുഷ്കലം പ്രതി ദാരുണമ് 49.
തന്മുക്തമസ്ത്രമാലോക്യ ചംപകേന മഹാത്മനാ .
ഛേത്തും യാവന്മനശ്ചക്രേ താവദ്ഗ്രസ്തഃ ശരേണ സഃ 50.
ബദ്ധശ്ചംപകവീരേണ രഥേ സ്വേ സ്ഥാപിതഃ പുനഃ .
പുരം പ്രേഷയിതും താവന്മനശ്ചക്രേ മഹാമനാഃ 51.
ഹാഹാകാരോ മഹാനാസീദ്ബദ്ധേ പുഷ്കലസംജ്ഞികേ .
ശത്രുഘ്നം പ്രയയുര്യോധാഃ പലായനപരായണാഃ 52.
ഭഗ്നാംസ്താന്വീക്ഷ്യ ശത്രുഘ്നോ ഹനൂമംതമുവാച ഹ .
കേന വീരേണ മേ ഭഗ്നം ബലം വീരൈരലംകൃതമ് 53.
തദോവാച മഹീനാഥ പുഷ്കലം പരവീരഹാ .
ബദ്ധ്വാ നയതി വീരോഽസൗ ചംപകഃ സ്വപദോദ്ധുരഃ 54.
തസ്യേദ്വൃഗ്വാക്യമാകർണ്യ ശത്രുഘ്നഃ കോപസംയുതഃ .
ഉവാച പവനോദ്ഭൂതം മോചയാശു നൃപാത്മജാത് 55.
മഹാബലഃ സുതശ്ചാസ്യ ബദ്ധ്വാ യഃ പുഷ്കലം ഭടമ് .
തസ്മാന്മോചയ വീരാഗ്ര്യ കഥം തിഷ്ഠസി ചാഹവേ 56.
ഏതദ്വാക്യം സമാകർണ്യ ഹനൂമാനോമിതി ബ്രുവൻ .
ജഗാമ തം മോചയിതും പുഷ്കലം ചംപകാദ്ഭടാത് 57.

ഹനൂമംതമഥാലോക്യ തം മോചയിതുമാഗതമ് .
ബാണൈഃ ശതൈശ്ച സാഹസ്രൈര്‍ജഘാന പരകോപനഃ 58.
ബാണാംസ്താന്‍സ ബഭംജാശു മുക്താംസ്തേന മഹാത്മനാ .
പുനരപ്യേനമേവാശു ബാണാന്മുംചന്മഹാനഭൂത് 59.
താന്‍സര്‍വാംശ്ചൂര്‍ണയാമാസ നാരാചാന്വൈരിമോചിതാന്‍ .
ശാലം കരേ സമാധൃത്യ ജഘാന നൃപനംദനമ് 60.
ശാലം തേന വിനിര്‍മുക്തം തിലശഃ കൃതവാന്‍ബലീ .
ഗജോ ഹനൂമതാ മുക്തോ നൃപനംദന മസ്തകേ 61.
സോഽപ്യാഹതശ്ചംപകേന മൃതോ ഭൂമൗ പപാതസഃ .
ശിലാഃ സംമോചയാമാസ ഹനൂമാന്‍പരമാസ്ത്രവിത് 62.
ചംപകസ്താഃ ശിലാഃ സര്‍വാഃ ക്ഷണാച്ചൂര്‍ണിതവാന്‍ഭൃശമ് .
ബാണയംത്രികയാ ബ്രഹ്മന്മഹച്ചിത്രമഭൂദിദമ് 63.
സ്വമുക്താസ്താഃ ശിലാഃ സര്‍വാശ്ചൂര്‍ണിതാ വീക്ഷ്യ മാരുതിഃ .
ചുകോപ ഹൃദയേഽത്യതം ബഹുവീര്യമിതി സ്മരന്‍ 64.
ആഗത്യ ച കരേ ധൃത്വാ നഭസ്യുത്പതിതഃ കപിഃ .
താവദ്യയൗ നേത്രപഥാദുപരി ക്ഷിപ്രവേഗവാന്‍ 65.
ചംപകസ്തം ഹനൂമംതം യുയുധേ നഭസി സ്ഥിതഃ .
ബാഹുയുദ്ധേന മഹതാ താഡിതഃ കപിപുംഗവഃ 66.
ചുകോപ മാനസേ വീരോ ഗര്‍വപര്‍വതദാരുണഃ .
പദാ ധൃത്വാ ചംപകം തം താഡയാമാസ ഭൂതലേ 67.
താഡിതോഽസൗ കപീംദ്രേണ ക്ഷണാദുത്ഥായ വേഗവാന്‍ .
ഹനൂമംതം തു ലാംഗൂലേ ധൃത്വാ ബഭ്രാമ സര്‍വതഃ 68.
കപീംദ്രസ്തദ്ബലം വീക്ഷ്യ ഹസന്‍പാദേഽഗ്രഹീത്പുനഃ .
ഭ്രാമയിത്വാ ശതഗുണം ഗജോപസ്ഥേ ഹ്യപാതയത് 69.
പപാത ഭൂമൗ സുബലോ രാജസൂനുഃ സ ചംപകഃ .
മൂര്‍ച്ഛിതോ വീരഭൂഷാഢ്യമലംകുര്‍വന്രണാംഗണമ് 70.

തദാ ഹാഹേതി വൈ ലോകാശ്ചുക്രുശുശ്ചംപകാനുഗാഃ .

പുഷ്കലം മോചയാമാസ ബദ്ധം ചംപകപാശതഃ 71.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖണ്ഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേപുഷ്കലമോചനം നാമൈകപംചാശത്തമോഽധ്യായഃ 51.
